

та безпосередньо дослідне зберігання його проводили в навчально-науковій лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика НУБіП України за загальноприйнятими методиками. Насіння кукурудзи зберігали у найпоширеніших режимах: у сухому стані (контроль) та без доступу кисню (моделювали зберігання зерна у багатошарових поліетиленових рукавах).

Динаміка зміни вологості та натури зерна досліджуваних гібридів залежала від умов та термінів зберігання. Протягом першого місяця

зберігання спостерігали зниження вологості та підвищення натури в усіх дослідних зразках, що можна пояснити проходженням процесів післязбирального дозрівання. Надалі вологість у всіх дослідних варіантах підвищувалася, а натура – знижувалася (особливо після 120 діб зберігання). Найменш суттєві зміни фізичних показників якості зерна кукурудзи спостерігали при зберіганні його без доступу кисню – фактичне значення вологості через 270 діб зберігання не перевищували 15 % у всіх варіантах, зміни цього показника коливалися в межах 0,3-0,6 %, а натури – 6,0-10,6 г/л.

УДК 633.179: 631. 53.01:631.559

Дрига В. В., кандидат с.-г. наук, старший науковий співробітник
Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України
e-mail: fedirdryha@gmail.com

ВПЛИВ ГЕНОТИПУ НА УРОЖАЙ І ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПРОСА ПРУТОПОДІБНОГО

Серед нових перспективних енергетичних рослин родини злакових на особливу увагу заслуговує багаторічна злакова культура, яка здатна нагромаджувати значні обсяги біомаси за рахунок фотосинтезу – просо прутоподібне (*Panicum virgatum L.*). З метою встановлення врожайних та якісних показників насіння проса прутоподібного сортозразків різних груп стигlosti та визначення можливості їх вирощування для біопалива або включення в селекційний процес для створення нових високопродуктивних сортів культури були проведені дослідження в умовах Правобережного Лісостепу України з сортозразками та сортами різних груп стигlosti: дуже ранні (Дакота), ранньостиглі (Форестбург), середньоранні (Самбурст), середньопізні (Морозко, Кейв-ін-рок, Аламо), пізні (Шавні, Ліберті), та дуже пізній (Канлоу, Індепенденс, Лядівське), упродовж 2018–2022 рр.

Встановлено, що урожайність та якість насіння культури залежала від групи стигlosti сортозразків: в середньому ранні та пізньостиглі сортозразки мали значно нижчу урожайність насіння, порівняно з іншими. Найбільшу урожайність насіння мали ранньостиглі, середньоранні та середньопізні сортозразки. Найнижча урожайність була в дуже раннього сортозразку Дакота – 88,3 кг/га. Урожайність дуже пізніх сортозразків – Індепенденс, Канлоу та Лядівське становила, відповідно – 89,7, 88,3 та 99,4 кг/га. Найвищі показники якості – енергію проростання і схожість мали сорти дуже ранній (50%), ранньостиглі (40%) та середньостиглі (50%), значної різниці залежно від сортових особливостей не виявлено. Сорти середньопізні мали достовірно нижчі показники якості і найнижча якість (6%) – була в дуже пізнього.

УДК 633.16:631.582

Дробіт О. С., кандидат с.-г. наук, с.н.с. відділу первинного та елітного насінництва
Влащук А. М., кандидат с.-г. наук, завідувач відділу первинного та елітного насінництва
Дробіт М. В.

Інститут кліматично орієнтованого сільського господарства НААН
e-mail: KolpakovaLesya80@gmail.com

ОПТИМІЗАЦІЯ АГРОТЕХНІКИ ВИРОЩУВАННЯ ПРОСА

Основним джерелом суттєвого підвищення насіннєвої продуктивності проса є сортові ресурси, які забезпечують впровадження нових більш продуктивних генотипів з високою адаптивною здатністю до конкретних агроекологічних умов вирощування. Швидке та якісне розмноження насіння та його пропозиція на ринку дозволяють виробництву використовувати переваги нових сортів: підвищенну потенційну продуктивність, високу стабільність та пластичність, стійкість до біотичних, стресових факторів, споживчі та технологічні властивості. Тому, відпрацювання технологічних спосо-

бів прискореного відтворення сертифікованого насіння нових сортів є актуальним завданням наукових досліджень.

Вирощування проса за використання різних гербіцидів є одним з основних факторів формування продуктивності культури та знаходиться в залежності від ґрутових та кліматичних умов зони, агротехніки вирощування та морфологобіологічних особливостей рослин культури. Разом з тим сучасні тенденції зміни клімату спонукають до більш детального вивчення вищевказаних питань в умовах нестійкого зволоження Південного Степу України.